

Kunst- en Cultuurklassen zorgen voor verbinding

Auteur: Melissa de Vreede

Datum: 23 november 2018

In Het Goese Lyceum bestaat al sinds het schooljaar 2005-2006 de mogelijkheid voor een cultuurprofiel te kiezen. Leerlingen kunnen vanaf hun eerste leerjaar tot aan hun eindexamen extra lessen in de kunstvakken volgen. Hoe gaat dat in zijn werk en wat betekent dat voor de school? Een kijkje in deze Zeeuwse keuken...

De eerste klassers Kunst & Cultuur (K&C) verspreiden zich in en om het schoolgebouw. Ze oefenen zich in 'urban sketching'. Docent Jan Westerweel heeft een korte introductie gegeven. Belangrijkste tip: je moet het gewoon dóen onder het motto níet tekenen is erger dan slecht tekenen. De leerlingen mogen kiezen uit pen, viltstift of fineliner. Het potlood is taboe. 'Want ik ken jullie. Dan gaat er een gum mee en weet ik wel wat er gebeurt...'

Vorbereiding op een excursie

Van te voren liet Westerweel aan de hand van een aantal voorbeelden zien dat je een hele mooie tekening kan maken van een weinig bijzondere plek. Deze opdracht, legt hij uit, is een voorbereiding op de excursie die de week daarop naar Rotterdam door het hele eerste leerjaar K&C zal worden gemaakt. 'Urban sketching' is daar een van de activiteiten.

Ook de parallelklas bereidt zich voor op de trip naar Rotterdam. Zij hebben muzikles en oefenen zodat zij een stukje kunnen meezingen in de muziektheatervoorstelling die ze daar zullen zien. De hele excursiegroep gaat naar het theater van Codarts waar studenten van de docentenopleiding een optreden verzorgen. Van te voren krijgen alle toekomstige bezoekers een stukje tekst en muziek toegestuurd zodat ze tijdens het slotstuk als zaalkoor kunnen fungeren. Best spannend natuurlijk, maar ook superleuk!

Buiten de muren kijken

Het schoolgebouw in Goes, waarin mavo, havo en vwo zijn gehuisvest, is nog relatief nieuw (4 jaar) en herbergt mooie lokalen en een heus theater. Toch vinden de kunstvakdocenten het belangrijk om ook buiten de muren te kijken. De leerlingen verkennen niet alleen het cultuuraanbod van Goes en omgeving, maar bezoeken ook culturele instellingen in Rotterdam, Den Bosch, Utrecht en Amsterdam. En binnenkort gaat er zelfs een grote groep leerlingen naar 'Soldaat van Oranje' omdat er een gunstige deal gesloten kon worden.

Het Goese Lyceum heeft binnen het aanbod drie profielen: Technasium, Tweektalig Onderwijs en Kunst & Cultuur. Grofweg een derde van de leerlingen kiest voor het cultuurprofiel. Meisjes zijn daarbij verre in de meerderheid. De jongens kiezen – heel klassiek – veel vaker voor het Technasium. Maar ook zij krijgen – gewild of ongewild – veelvuldig te maken met culturele uitingen. Behalve de verplichte kunstvakken die zij natuurlijk sowieso moeten volgen (beeldend, muziek en CKV) vinden er vaker dan op een andere school optredens en concerten plaats en tijdens de projectweken en de jaarlijkse musicaluitvoering bruist en galmt het overal in het gebouw.

Vier klassen Kunst & Cultuur

De leerlingen die voor kunst en cultuur kiezen, krijgen tijdens hun eerste drie leerjaren naast de verplichte vakken muziek en tekenen (2D), ook 3D en de clustervakken Design, Dans, Toneel en Audiovisueel. In het eerste leerjaar worden de clustervakken roulerend in blokken aangeboden. Dit schooljaar zijn er – net als voorgaande jaren overigens – meer dan 100 leerlingen die voor K&C kozen. Dat betekent dat er dus vier klassen K&C zijn die in wisselende volgorde de vier vakken volgen.

In het tweede leerjaar kiezen de leerlingen twee van de vier vakken en in het derde leerjaar bekwamen zij zich in het vak waarin ze zich het meeste thuis voelen. Zij eindigen hun driejarige periode K&C met een presentatie, waarna zij een certificaat krijgen. Voor de leerlingen mavo volgt dan in de vierde klas het vak CKV en de mogelijkheid muziek of beeldend als examenvak te kiezen. Eventueel kan ook als extra nog gekozen worden voor een module in een van de kunstvakken.

Vaker en beter vakoverstijgend werken

Daphne Koelma (docent beeldend) en Jora Möhlmann (docent toneel) hebben sinds vorig jaar de coördinatie van de Kunst & Cultuurklassen overgenomen en formuleerden een aantal ambities die zij vastlegden in het cultuurprofielplan. Eén van de zaken waarmee zij aan de slag willen, is vakoverstijgend werken. Weliswaar gebeurt dit al wel, maar het duo is van mening dat het vaker en beter kan.

De twee docenten constateren dat er bij de collega's van andere vakken in ieder geval draagvlak is om tot samenwerking te komen met K&C. Dat is een goed begin. Nu de uitwerking nog. Zij zien vooral kansen in het thematisch werken en geven als praktisch voorbeeld dat de kunstvakken samen met natuurkunde voor hun lessen als thema 'licht' zouden kunnen kiezen. Maar ook visuele geletterdheid laat zich naar hun idee goed combineren met kijk- en luisterstrategieën in het vak Nederlands en kan tevens aanknopingspunt zijn voor de beelden in het vak geschiedenis en maatschappijleer.

Een mooi voorbeeld van samenwerking is vorig jaar gestart in het tweede leerjaar. Alle leerlingen kregen bij Nederlands een schrijfopdracht. Zij moesten een verhaal schrijven met 'liefde' als onderwerp. Uit al die verhalen werd er één gekozen die als uitgangspunt diende voor de musical die de tweedejaars K&C aan het eind van het schooljaar opvoerden. Talitha Francke begeleidde de leerlingen als docent Nederlands en was blij verrast. 'Er bleek bij die kinderen zoveel creatief schrijftalent te zitten!' Dit experiment wordt dus wegens succes dit schooljaar voortgezet. En ook de in samenwerking met de sectie Nederlands tot stand gekomen poëziedag krijgt een vervolg.

Tevreden en gemotiveerde leerlingen

De Kunst- en Cultuurklassen zijn gemengd samengesteld, dus mavo, havo en vwo-leerlingen zitten bij de clustervakken door elkaar heen. En dat bevalt prima. Voor de kunstvakken worden immers andere vaardigheden gevraagd dan voor de cognitieve vakken. En dan werkt die mix juist heel goed, vindt René Florisse (afdelingsleider havo) die eindverantwoordelijk is voor het cultuurprofiel.

Ouders en leerlingen kiezen bewust voor deze school vanwege het cultuuraanbod en zijn over het algemeen zeer tevreden. 'Wij hebben klankbordgroepen, zowel van leerlingen als van ouders. Zij denken mee en geven tips en tops. Die feedback is voor ons heel interessant. Daaruit blijkt onder andere dat de leerlingen vaak zo gemotiveerd zijn, dat ze regelmatig meer activiteiten willen. Ook al kost het hen extra tijd.'

Lees verder

[Het Goese Lyceum](#)

Een aangepaste versie van dit artikel verscheen in het vmbo-themanummer (eind 2018) van [Kunstzone](#), dat samen met LKCA tot stand is gekomen.